

Mladinski astronomski raziskovalni tabor Medvedje brdo 2020

Med 9. in 15. avgustom smo v ČŠOD Medved na Medvedjem brdu, ki je namensko zgrajen na odlični lokaciji za nočna opazovanja, v soorganizaciji z Zvezo za tehnično kulturo Slovenije, izpeljali mladinski astronomski tabor.

Za zdaj že tradicionalni tabor je bilo zanimanja veliko in hitro je bilo zasedenih vseh 32 mest. Udeleženci so bili učenci in dijaki, stari med 12 in 16 let. Nekateri med njimi so se prvič srečali z astronomijo, spet drugi pa so že izkušeni astrofotografi, ki so na tabor pripeljali tudi svojo opremo, kjer so svoje znanje in veselje delili z ostalimi.

Otroci so se razdelili v tri skupine. Osnove astronomije, je bila skupina, kjer so z vodjo Rokom Vidmarjem usvojili postavljanje teleskopa in pripravo na opazovanja. Sprva so z zanimanjem opazovali Roka, potem pa so tudi sami poprijeli za astronomsko opremo. Večkrat pa so tudi sedli v notranjo učilnico, kjer so razglabljali o sončnem sistemu, kometih, utrinkih ter o drugih zanimivih astronomskih pojavih.

Skupino Merjenja in računske metode v astronomiji je vodil Aleš Berkopec. Osredotočili so se predvsem na nočna opazovanja. Z navdušenjem so več noči preživeli zunaj na sosednjem hribu, kjer so si na tla razgrnili opremo za spanje pod zvezdami. Čudoviti prizori na nebesni sferi so bili vredni tega, da so včasih potrpežljivo čakali na kakšnega komarja in neka vlage. Najbolj zanimivi so jim bili prav meteorji. Seveda smo tabor datumsko načrtovali tako, da smo lahko opazovali perzeide. Kljub temu, da je bilo na dan maksimuma nebo oblačno, smo jih v dneh pred in po njem videli ogromno.

Borut Jurčič Zlobec pa je v skupini astrofizika učil o samih temeljih našega vesolja. Na predavanjih so zajeli teme od kvantne mehanike do teorije relativnosti. Nadobudni astronomi so se z veseljem lotili tudi računskih nalog, kjer so pokazali veliko razumevanja in intuicije. Udeleženci so tako pridobili ogromno znanja moderne fizike, ki se ga šolski sistem ne dotakne.

Za popestritev astronomskih dni smo tudi s pomočjo učiteljev ČŠOD izvedli kar nekaj dodatnih aktivnosti. Zakurili smo ogenj iz vej, ki smo jih sami nabrali v bližnjem gozdu in na njem tudi pekli. Otroci so se lahko preizkusili v plezanju in lokostrelstvu. Organiziral pa sem tudi lov na zaklad, ko so se udeleženci v skupinah sami podali po okolici doma z aplikacijo ČŠOD Misija. Nekatere ekipe so aktivnost vzele kot

sproščujoč sprehod po naravi, nekatere pa kot zelo resno tekmovanje. Vsekakor pa smo se vsi odlično imeli in ogromno nasmejali.

Vedno pa so imeli udeleženci na voljo širok izbor družabnih in športnih aktivnosti, za katere sem skrbel jaz, Jon Judež, ki sem bil pedagoški vodja tabora. Dnevi so bili prepleteni z igranjem odbojke, družabnih iger in spuščanjem po notranjem toboganu, ki ni nikogar pustil ravnodušnega. Vsem pa je bila najljubša posebna košarkarska igra metanja na koš, ki smo jo neutrudno igrali vsi, od najmlajših do najstarejših in je vedno poskrbela za neverjetno vzdušje.

Na taboru so udeleženci pridobili veliko astronomskega znanja in še več veselja nad to zelo aktualno vedo ter dodatno motivacijo, da bi še naprej uživali pri odstiranju skrivnosti vesolja. Poleg tega pa so se stkala tudi mnoga nova prijateljstva in veselimo se že, da se zopet vidimo prihodnje leto.

Jon Judež

Obisk observatorija

Termin: petek, 04.09.2020 – nedelja, 06.09.2020.

Udeleženci: Rok, Darko, Iztok, Aram, Aleš.

Aram in Aleš sva prišla popoldne, Rok proti večeru. Še pred nočjo smo locirali napako na vodoravnem delu cevi, kakšen meter in pol pred filtrom/rezervoarjem. Na spodnji strani cevi je bila luknja, dolga približno 30 cm ter široka med 1 cm in 3 cm, skozi katero je zadnjih nekaj mesecev odtekala vsa voda, ki je do tam

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 15.09.2020 ob 18^h. Ker še ne vemo, ali bo sestanek v živo ali v obliki videokonference, bomo nadaljnja navodila objavili na poštnem seznamu in spletnih straneh društva (<http://www.adj.si/>).

Vabljeni!

Bernard Ženko

prišla. Z vodovodarjem smo se dogovorili, da uredi napako tekom tedna.

Zvečer smo postavili dva teleskopa in si gledali Jupiter, Saturn ter nekaj M objektov, po 23h pa nas je osvetlila Luna. Spanja polhi tokrat niso motili, a ni, da bi se prezgodaj veselili, zato sta odganjalca ostala priklopljena.

Observatorij iz ptičje perspektive. Foto: Darko Benzia.

V soboto sta prišla na popoldanski žar tudi Darko in Iztok. Zvečer je LX nehal delovati pravilno, tako da bo moral ponovno na popravilo. Darko je prinesel dron, s katerim smo se že čez dan igrali, zvečer pa smo nanj obesili svetlobni meč in ga pognali v nebo. Tako je lahko Iztok posnel nekaj spektakularnih fotografij s svetlobnim mečem v ospredju in s Tržaškim zalivom, Jupitrom ter ostalimi nebesnimi telesi v ozadju.

Darko in Iztok sta odšla še pred polnočjo, ostali trije pa smo se zbudili v vetrovno jutro, ki je napovedovalo spremembo vremena. Pomivanje brez tekoče vode je muka, zato ob naslednji podobni priliki ne bi bilo slabo prinesiti s seboj papirnatih krožnikov in kozarcev.

Aleš Berkopec

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu

Efemeride september 2020

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.09.	06:23	19:40	19:50	05:07	CEST
05.09.	06:28	19:32	21:14	09:24	CEST
10.09.	06:34	19:23	23:31	14:39	CEST
15.09.	06:40	19:13	03:36	18:41	CEST
20.09.	06:47	19:03	10:20	20:58	CEST
25.09.	06:53	18:53	16:08	--	CEST
30.09.	06:59	18:43	18:40	05:09	CEST

Planeti:

- ★ **Merkur** septembra ni viden.
 - ★ **Venera** sprva vzhaja okoli pol treh zjutraj takrat se iz ozvezdja Dvojčkov preseli v ozvezdje Raka konec meseca pa vzhaja ob pol štirih; takrat se preseli v ozvezdje Leva.
 - ★ **Mars** je v začetku meseca na nebu okoli pol desetih, konec meseca pa že ob pol osmih. Nahaja se v ozvezdju Rib.
 - ★ **Jupiter** lahko v ozvezdju Strelca najprej opazujemo do dveh zjutraj, konec meseca pa zaide že popolnoči.
 - ★ **Saturn** je sprva na nebu do pol treh, nato pa zahaja vse bolj zgodaj in konec meseca zaide nekaj pred eno. Giblje se v ozvezdju Strelca.
 - ★ **Uran** v začetku septembra vzhaja okoli desetih, konec meseca pa je v ozvezdju Ovna na nebu že pred osmo.
- Jesen se začne 22. septembra ob 15:30.

Urška Pajer

Objavite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli, kar bodo ostali člani društva z zanimanjem prebrali.

Aram Karalič